

بررسی رابطه سرمایه فرهنگی با خرده فرهنگ های جوانان در شهر یزد

اکبر زارع شاه آبادی^۱، محمدحسن معنویت^۲، میثم غلامی^۳

چکیده

امروزه سرمایه فرهنگی به عنوان یکی از مهم ترین سرمایه های هر کشور شناخته می شود و جوانان به عنوان اصلی ترین گروه جامعه نقش قابل توجهی در دریافت این سرمایه دارند؛ چراکه می تواند گام های مؤثری به منظور ایجاد و البته اصلاح سلیقه ها و گرایش آنان نسبت به خرده فرهنگ های جامعه داشته باشد. اصلی ترین هدف پژوهش بررسی رابطه سرمایه فرهنگی با گرایش به خرده فرهنگ های جوانان است. مبانی نظری پژوهش با استفاده از نظریات بوردیو، کوهن تدوین شده است. این پژوهش در دو بخش اکتشافی و توصیفی انجام شده که ابتدا در بخش اکتشافی به منظور ساختن ابزار مناسب و شناخت خرده فرهنگ های مختلف جوانان شهر یزد به انجام مصاحبه کیفی با بیست نفر از جوانان پرداخته شده و پس از شناسایی گونه های خرده فرهنگ و ساختن ابزار مناسب پژوهش به شکل پیمایشی اجرا شد. در بخش پیمایشی حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۳۸۵ نفر تعیین گردید که به شیوه نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شدند. یافته های پژوهش نشان داد که سرمایه فرهنگی جوانان یزدی در سطح پایینی قرار دارد و سرمایه فرهنگی با خرده فرهنگ های سخن گفتن، پوشاک و آرایش، ارزش و هنجار، فیلم و موسیقی رابطه معناداری دارد.

واژگان کلیدی: سرمایه فرهنگی، خرده فرهنگ، سبک پوشش، اوقات فراغت، سخن گفتن،

ارزش و هنجار.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۱/۷، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۲/۲۲.

۱. استاد جامعه شناسی دانشگاه یزد

a_zare@yazd.ac.ir

۲. کارشناسی ارشد جامعه شناسی دانشگاه یزد و دبیر آموزش و پرورش یزد

mh.manaviat@yahoo.com

۳. کارشناسی ارشد جامعه شناسی دانشگاه یزد

meysam.gholami1994@yahoo.com

مقدمه

جوانی به عنوان مرحله‌ای حساس از زندگی، پدیده‌ای است که همواره در جوامع بشری تأثیرگذار و مورد توجه اندیشمندان بوده است و بسیاری بر این عقیده‌اند که دوره جوانی دورانی بسیار بحرانی است که بروز عوامل مخاطره‌آمیز در این دوره، علاوه بر تهدید زندگی شخصی، سلامت روانی و اجتماعی آنان، می‌تواند در سطح جامعه نیز تأثیرات منفی جبران‌ناپذیری داشته باشد (نیازی و دیگران، ۱۳۹۷: ۲). دوره جوانی همراه با فرصت‌ها، مسئولیت‌ها و خطرات جدیدی است که هر یک تهدیدی جدی علیه سلامت فرد و جامعه به شمار می‌رود (ولف و دیگران، ۲۰۰۶: ۲۶). امروزه نیز بروز رفتارهای پرخطر در بین قشر جوان از مسائل و آسیب‌های اجتماعی است که به یکی از مهم‌ترین و گسترده‌ترین دل‌نگرانی‌های جوامع بشری تبدیل شده است (نیازی و دیگران، ۱۳۹۷: ۲)؛ چراکه نوجوانی دوره‌ای بحرانی و درعین حال مهم است که در آن بسیاری از الگوهای رفتاری مهم و مؤثر بر سراسر زندگی فرد شکل می‌گیرد. این الگوهای رفتاری می‌توانند طیف وسیعی از رفتارهای مثبت و سلامت محور تا رفتارهای مخاطره‌آمیز را شامل شود. در برخی از رویکردهای مطالعات کج‌روی اجتماعی مانند رویکردهای روان‌کاوی، آغاز شکل‌گیری رفتارها را از دوره کودکی بررسی می‌کنند؛ با این همه آنچه با عنوان «کج‌روی اجتماعی»^۱ شناخته می‌شود، رفتارهایی است که عموماً آغاز ارتکاب آن در دوره نوجوانی است (کوچانی اصفهانی و بحرانی، ۱۳۹۸: ۸۲).

جوانی ساخت جمعیت و تأخر فرایند جامعه‌پذیری نسبت به نظم نوین جهانی در جامعه در حال گذار ایران معاصر، به رشد مسئله بزهکاری جوانان و نوجوانان منجر شده است (احمدی و معینی، ۱۳۹۴: ۲). در ایران نیز هم‌زمان با افزایش روند صنعتی شدن و گسترش ارتباطات بین‌المللی، گسترش شهرنشینی و افزایش مهاجرت از روستاها به شهرها شاهد شکل‌گیری خرده‌فرهنگ‌هایی در بین بخش‌هایی از جوانان کشور هستیم که عمدتاً انعکاسی از روندهای غربی شدن بوده است (شهابی و دیگران، ۱۳۸۷: ۹۳) که در این زمینه،

بررسی رابطه سرمایه فرهنگی با خرده فرهنگ‌های جوانان در شهر یزد

جوانانی که نمی‌توانند به خاطر ضعف عملکرد کارگزاران و عوامل جامعه‌پذیری و نابسامانی فضای ساختی حاکم بر نظام اجتماعی، تمایلات خود را به سوی رفتارهای هم‌نوا و بهنجار هدایت کنند، ناگزیر به ناهم‌نوایی کشیده می‌شوند (احمدی و معینی، ۱۳۹۴: ۲) و خرده فرهنگ‌های خاصی را برای خود به وجود می‌آورند.

خرده فرهنگ^۱ جوانی بر سبک یا شیوه متمایزی از رفتارها و علائق جوانان مبتنی است. در این خرده فرهنگ مؤلفه‌هایی چون شکل ظاهر، مدل لباسی که به تن می‌کنند، مدل مو، جواهرات و استفاده از وسایل زینتی و ژست‌های خاصی که دارند، نحوه راه رفتن و واژگان خاصی که به کار می‌برند، علاقه به موسیقی‌های خاص و... مورد توجه و کنکاش قرار می‌گیرد. خرده فرهنگ‌های جوانان نموده‌های ظاهری خاصی دارد که از جمله آن می‌توان به سبک‌های موسیقی، سبک لباس، ورزش، استفاده از انواع مواد مخدر و... اشاره کرد که در بین بخشی از جوانان هر کشور رواج دارد (علیخواه و پور جعفری، ۱۳۹۱: ۱۵۷). رابرت بل^۲ یکی از نخستین کسانی است که تعریفی از خرده فرهنگ ارائه داد. او خرده فرهنگ را چنین توصیف کرد: از فرهنگ جزئی، نظام فرهنگی نسبتاً منسجمی را می‌توان فهمید که در بستر نظام کلی فرهنگ ملی، دنیای ویژه خود را دارد. اعضای چنین خرده فرهنگی از سایر افراد جامعه تا اندازه‌ای متمایز هستند (شفرز، ۱۳۸۷: ۱۹۱). این اصطلاح به طور بسیار کلی برای نشان دادن دست‌های از ارزش‌ها، گرایش‌ها، اعتقادات، سلیقه‌ها، الگوهای رفتاری مورد استفاده قرار می‌گیرد که یک گروه را به نحو بسنده‌ای از جریان اصلی متمایز می‌سازد، اما نه آن‌چنان مواجهه‌ای که باعث تشدید تضاد شود (علیخواه و پور جعفری، ۱۳۹۱: ۱۵۸).

بر اساس گزارش سازمان ملی، ۶۴ درصد از جمعیت ایران را افراد بین پانزده تا سی سال تشکیل می‌دهند که به عنوان جمعیت فعال کشور شناخته می‌شوند. اگر از این فرصت و مزیت استفاده نشود، به دلیل درخواست بالای جوانان این فرصت به تهدید تبدیل خواهد شد که گذار از آن توأم با خطرهای بسیار است؛ به همین دلیل سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی برای این بخش، یکی از اولویت‌های هر جامعه‌ای خواهد بود (شیانی و دیگران، ۱۳۸۹: ۵۸)؛

به طور کلی رفتارها و نوع زندگی و رفتار افراد تحت تأثیر ساختار و سرمایه‌های آنها است و افراد متناسب با حجم و ساختار سرمایه‌ای که در اختیار دارند، رفتارهای خاص و متفاوتی را برمی‌گزینند که از جمله اصلی‌ترین این سرمایه‌ها، سرمایه فرهنگی^۱ است. سرمایه فرهنگی داشته‌های فکری است که از طرق مختلف به فرد انتقال می‌یابد (بون ویتز، ۱۳۹۱: ۱۰۷)؛ در واقع سرمایه فرهنگی شکل غیرمادی سرمایه است و سرمایه‌گذاری در آموزش، زمینه‌های خانوادگی و نهادهای فرهنگی بر این نوع سرمایه می‌افزاید (میرجلیلی، ۱۳۸۶: ۴۴). سرمایه فرهنگی به تمرکز و انباشت انواع مختلفی از کالاهای ملموس فرهنگی و نیز قدرت و توانایی در اختیار گرفتن این کالاها و همچنین، استعداد و ظرفیت فرد در شناخت و کاربرد این وسایل گفته می‌شود (ابراهیمی و ضیاءپور، ۱۳۹۱).

سرمایه فرهنگی و سطوح مختلف آن همراه با تحولات فرهنگی و ارزشی و تأثیرات ساخت‌های اجتماعی و تحرک‌های اجتماعی که در سطح عمودی و افقی برای افراد ایجاد می‌شود، سبک‌های زندگی را متأثر می‌سازد؛ بنابراین سرمایه فرهنگی هم می‌تواند رفتارهای پرخطر فرد را به عنوان نوعی از سبک زندگی مخاطره‌آمیز او تحت تأثیر قرار دهد هم می‌تواند میل افراد را به فراگیری و استفاده از مهارت‌های زندگی ارتقا دهد؛ به طور کلی انتظار می‌رود افرادی که سرمایه فرهنگی بالایی دارند، تمایل کمتری به رفتارهای پرخطر که به سلامتی آنها زیان می‌رساند، داشته باشند؛ علاوه بر این تأثیر این نوع از سرمایه بر مهارت‌های اجتماعی افراد، قابل ملاحظه است (کوچانی اصفهانی و بحرانی، ۱۳۹۸: ۸۳)، البته سرمایه فرهنگی تنها به وسیله فرهنگ والا ساخته نشده است، بلکه عوامل خارجی دیگری نیز در آن دخیل است. در جوامع سرمایه‌داری، سرمایه فرهنگی نابرابری را در بین افراد توزیع می‌کند و طبقه مسلط قادر است تعریفش را از واقعیت برای تمام طبقات دیگر در معرض نمایش بگذارد (حسین‌زاده، ۱۳۸۸: ۵۴). در این راستا به نظر می‌رسد سرمایه فرهنگی بتواند نقش مؤثر و البته بسزایی در رابطه با بروز انواع خرده‌فرهنگ‌های جوانان ایفا کند؛ در واقع میزان برخورداری جوانان از سرمایه فرهنگی تعیین‌کننده جایگاه و چگونگی حضور آنان در میدان‌های

بررسی رابطه سرمایه فرهنگی با خرده فرهنگ های جوانان در شهر یزد

اجتماعی است. در این پژوهش سعی شده است تا با شناسایی و بررسی انواع خرده فرهنگ های جوانان شهر یزد، رابطه سرمایه فرهنگی با این خرده فرهنگ ها مورد کنکاش و بررسی قرار گیرد.

پیشینه پژوهش

با بررسی به عمل آمده مشخص شد تاکنون پژوهشی با این عنوان صورت نگرفته است، اما پژوهش هایی درباره رابطه سرمایه فرهنگی با رفتارهای جوانان در حوزه های مختلف انجام شده است که به چند مورد از مهم ترین آنها اشاره می شود:

کوچانی اصفهانی و بحرانی (۱۳۹۸) در پژوهش «تأثیر سرمایه فرهنگی و مهارت های اجتماعی بر رفتارهای پرخطر نوجوانان» نشان دادند که سرمایه فرهنگی دانش آموزان تأثیر مثبت و مستقیمی بر مهارت های اجتماعی دارد. همچنین مهارت های اجتماعی به طور مستقیم بر رفتارهای پرخطر تأثیر کاهنده دارد. سرمایه فرهنگی بر رفتارهای پرخطر دانش آموزان به صورت غیرمستقیم و به واسطه مهارت های اجتماعی آنها تأثیر کاهنده دارد؛ به طور کلی نتایج پژوهش حاکی از اهمیت سرمایه های فرهنگی تجسم یافته، عینیت یافته و نهادینه شده و مهارت های اجتماعی حل مسئله، کنترل هیجان، مقابله با فشار هم سالان و تفکر قبل از عمل در کاهش رفتارهای پرخطر دانش آموزان است. نیازی و دیگران (۱۳۹۷) در پژوهش خود با عنوان «مطالعه جامعه شناختی نقش مداخله گرایانه سرمایه های فرهنگی و نمادین در تأثیرگذاری سرمایه اقتصادی در بروز رفتارهای پرخطر در بین جوانان شهر تبریز» به این نتایج دست یافتند که همبستگی بین مؤلفه های سرمایه فرهنگی، اقتصادی و نمادین با بروز رفتارهای پرخطر در سطح معناداری قرار دارد که البته این رابطه منفی و معکوس است. مزیدی شرف آبادی و دیگران (۱۳۹۷) پژوهشی با عنوان «رابطه سرمایه فرهنگی و سواد رسانه ای بین جوانان شهر بافق» انجام دادند. یافته های پژوهش نشان داد که بین سرمایه فرهنگی و سواد رسانه ای رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد. بین ابعاد سرمایه فرهنگی، بعد عینی قوی ترین رابطه را با سواد رسانه ای داشت. پژوهش هاشمیان فرو و دیگران (۱۳۹۳) با عنوان «بررسی رابطه بین سرمایه فرهنگی با بروز انواع رفتارهای پرخطر در بین دانشجویان

دانشگاه یزد» نشان داد بین میزان سرمایه فرهنگی و بروز انواع رفتارهای پرخطر دانشجویان دانشگاه یزد رابطه معنی دار منفی وجود دارد و از بین ابعاد سه گانه سرمایه فرهنگی، بین سرمایه فرهنگی عینیت تجسم یافته و نهادینه شده و میزان بروز رفتارهای پرخطر، رابطه معنی دار منفی وجود دارد و میزان بروز رفتارهای پرخطر در بین پسران، بیش از دختران بوده است. همچنین بین میزان سرمایه فرهنگی و بروز انواع رفتارهای پرخطر رابطه معنی دار و منفی وجود داشت.

ابراهیمی و بهنوی گدنه (۱۳۸۹) پژوهشی با عنوان «سرمایه فرهنگی، مدیریت ظاهر و جوانان» صورت دادند. نتایج به دست آمده بیانگر آن است که مدیریت ظاهر در میان جوانان از اهمیتی ویژه برخوردار است. همچنین نتایج حاصل از آزمون فرضیات حاکی از آن است که هرچه میزان سرمایه فرهنگی افراد بیشتر باشد، شیوه مدیریت ظاهر نیز در میان دختران و پسران جوان اهمیت بیشتری پیدا می کند.

ناصری (۲۰۱۸) پژوهشی با عنوان بررسی «سرمایه فرهنگی و رفتارهای پرخطر دانشجویان دانشگاه های ایران» انجام داد. نتایج حاکی از رابطه معنادار منفی بین زیرگروه های سرمایه فرهنگی و رفتارهای پرخطر در دانشجویان در ایران است. یافته ها حاکی از آن است که با افزایش سرمایه فرهنگی بروز رفتارهای پرخطر به تبع آن کاهش می یابد. اوهاشی^۱ و دیگران (۲۰۱۷) پژوهشی با عنوان «سرمایه فرهنگی، تحلیل مفهوم» صورت دادند. نتایج پژوهش حاکی از این بود که ویژگی های مشخص شده سرمایه فرهنگی عبارت اند از: «رشد اجتماعی»، «تولیدمثل»، «دانش عملی» و «توانایی اتوژنیک». پیامدهای سرمایه فرهنگی «بهبود بهره وری»، «کاهش نابرابری سلامت اجتماعی» و «ارتقای بهزیستی» بود که هرچه سرمایه فرهنگی در جامعه افزایش پیدا کند، باعث افزایش این موارد یاد شده در جامعه می شود. گانیه^۲ و دیگران (۲۰۱۵) در پژوهش خود «سرمایه فرهنگی و استفاده از سیگار در بزرگسالان» نشان دادند که سرمایه فرهنگی با سبک زندگی پرخطر رابطه دارد و می تواند تغییرات آن را تبیین کند.

1. Ohashi
2. Gagné

بررسی رابطه سرمایه فرهنگی با خرده فرهنگ‌های جوانان در شهر یزد

دهنوی و دیگران (۲۰۱۴) پژوهشی با عنوان «سرمایه فرهنگی و رفتارهای پرخطر در بین جوانان» انجام دادند. نتیجه پژوهش این است که سرمایه فرهنگی از دانش، مهارت، آموزش و مزایای یک فرد تشکیل شده است که به او اجازه می‌دهد وضعیت اجتماعی بالاتری را به دست آورد. بین سرمایه فرهنگی و بروز رفتارهای پرخطر رابطه همبستگی منفی و ضعیفی وجود دارد که هرچه سرمایه فرهنگی افزایش پیدا کند، رفتارهای پرخطر نیز کاهش پیدا می‌کند. محمد رضایی و دیگران (۲۰۱۱) پژوهشی با عنوان «تأثیر سرمایه فرهنگی خانواده‌ها بر هویت مذهبی جوانان» انجام دادند. این پژوهش به بررسی رابطه بین سرمایه فرهنگی خانوادگی و هویت‌های مذهبی جوانان می‌پردازد. سطوح تحلیلی نتایج نشان داد که بین سرمایه فرهنگی یک خانواده و احساسات و اعتقادات مذهبی کودکان رابطه معناداری وجود ندارد. همچنین با توجه به ضریب همبستگی پیرسون بین سرمایه فرهنگی یک خانواده و بعد عملی هویت مذهبی رابطه منفی وجود دارد. هیودی (۲۰۰۵) پژوهشی با عنوان «فرهنگ، سرمایه فرهنگی و بازتاب بیشتر در مورد اوقات فراغت» انجام دادند. رویکردهای پیشنهادی برای این هدف عبارت‌اند از: رسیدن به معنای واقعی فرهنگ؛ افزایش اوقات فراغت ما به یک سطح بالاتر و تزریق سرمایه فرهنگی به اقتصاد ما، می‌توان با افزایش سرمایه فرهنگی به یک سطح بالاتری از اوقات فراغت و زندگی بهتری رسید.

مبانی و چهارچوب نظری

سرمایه فرهنگی به مجموعه‌ای از توانمندی‌ها، عادت‌ها و طبع‌های فرهنگی از جمله دانش، زبان، سلیقه یا ذوق و سبک زندگی دلالیت دارد (تایلور، ۲۰۰۷: ۱۹). بوردیو^۱ این نوع سرمایه را نوعی عادت‌واره^۲ می‌داند که فرد در طی مراحل جامعه‌پذیری و ورود به میدان‌های گوناگون اجتماعی آن را کسب می‌کند (بوردیو و پاسرون، ۱۹۹۰: ۴۵)؛ در واقع این سرمایه بیشتر از خاستگاه طبقه اجتماعی مردم و تجربه‌های آموزشی‌شان سرچشمه می‌گیرد. در این بازار، انسان‌ها سرمایه‌شان را جمع می‌کنند و آن را یا برای بهبود جایگاه اجتماعی‌شان هزینه می‌کنند و یا جایگاه‌شان را از دست می‌دهند و باعث می‌شود که جایگاه‌شان در چهارچوب

اقتصاد فرهنگی وخیم تر شود (ریتزر، ۱۳۸۷: ۷۲۸). از دیدگاه او، حجم انواع سرمایه افراد، تعیین موقعیت آنها در فضای اجتماعی است؛ به این صورت که هرچه میزان سرمایه آنها بیشتر باشد، موقعیت بالاتری در فضای اجتماعی به دست می آورند. سرمایه فرهنگی که خود دربرگیرنده دانش و تحصیلات و برخی توانایی های اجتماعی و فنی است می تواند گرایش افراد را به فراگیری مهارت های اجتماعی برای دستیابی به موقعیت های اجتماعی بالاتر فراهم کند؛ درواقع این مهارت ها می تواند دستیابی به موقعیت های اجتماعی مورد نظر افراد را تسهیل و به عنوان ابزار حصول آنها مورد استفاده قرار گیرند. همچنین میزان سرمایه و در پی آن موقعیت فرد در فضای اجتماعی تأثیر ویژه ای را بر سبک زندگی افراد دارد (قاسمی و دیگران، ۱۳۸۷)؛ به همین دلیل او معتقد است که طبقه بالای جامعه، علاوه بر امکانات اقتصادی و به تبع آن سیاسی، سرمایه فرهنگی را نیز در اختیار دارند. این موضوع مانند سرمایه اقتصادی، موجب می شود که آنان در چرخه بازتولید قرار گیرند و موجب افزایش آن شوند و از طریق سرمایه فرهنگی، شیوه رفتار و گفتار خود و همین طور شیوه عمل اجتماعی خود را از دیگر طبقات جدا کنند؛ به طوری که این طبقه با داشتن امکانات و ملزومات فرهنگی، از لحاظ ذهنی و عینی، در ساختاری قرار می گیرند که خود را از دیگر طبقات جامعه جدا می دانند. نمونه بارز این ساختار ذهنی و تأثیر آن بر ساختار عینی از نظر بوردیو، وجه ذائقه زیباشناختی است؛ به زعم او این ذائقه، همراه انسان پا به عرصه وجود نمی نهد؛ بلکه اکتسابی است و طبقات بالای اجتماع از طریق آن، خود را از اعضای دیگر جامعه جدا می دانند و د واقع ذائقه بیشتر جایگاه طبقاتی دارد. خدمت اصلی تفکر بوردیو در توسعه مجموعه ای از استعاره های قوی برای بیان موشکافانه رابطه قدرت و سلطه در جهان اجتماعی و به طور کلی قشر بندی فرهنگی است. به نظر او فرهنگ درون فضایی اجتماعی پخش شده، سپس به وسیله میراث انتقال یافته است و بالاخره به صورت فرهنگ، سرمایه گذاری می شود (ریتزر، ۱۳۸۷: ۷۲۱). او سرمایه فرهنگی را همانا دانش، سلیقه، حساسیت ها و همچنین دارایی های مادی می داند که روی هم این توانایی را به شخص

بررسی رابطه سرمایه فرهنگی با خرده فرهنگ‌های جوانان در شهر یزد

می‌بخشند که مدعی داشتن نوعی ارزش یا افتخار باشد (هال و نیتس، ۱۳۹۱). به اعتقاد بوردیو، سرمایه فرهنگی به سه صورت تجلی می‌یابد:

۱. نخست درون‌سازی در قالب گرایش‌های دیرپای انسان که این موضوع در راستای تداوم و تلفیق تلاش‌های اولیه بوردیو در شکل بخشی به مفهوم عادت‌واره بسیار مهم است؛ در واقع انباشت سرمایه فرهنگی نیازمند القا و همگونی است که خود مستلزم صرف زمان بسیار و کار فردی عامل است. بوردیو از این نوع سرمایه به عنوان «سرمایه فرهنگی متجسد»^۱ یاد می‌کند (نیازی و دیگران، ۱۳۹۷: ۱۰). این سرمایه با کالبد بدن فرد مرتبط است و به صورت مهارت و تربیت در فرد دیده می‌شود (سوروکا و رافائل، ۲۰۰۶: ۱۶۸). این نوع سرمایه بیشتر از طریق جامعه‌پذیری از والدین به فرزندان منتقل می‌شود. او این نوع سرمایه را به عنوان «تمایلات پایدار ذهن و جسم» تعریف می‌کند که همراه با تولد در وجود فرد شکل می‌گیرد و نمی‌توان آن را مانند یک هدیه به راحتی به دیگری انتقال داد، نظیر مهارت‌های زبانی، این نوع سرمایه در اندیشه بوردیو به سبک‌ها، روش‌ها و سلیقه‌های فرهنگی اشاره دارد (نوغانی، ۱۳۸۳: ۱۳۸). در این نوع سرمایه قواعد و هنجارهای یک میدان با ویژگی‌های جسمی و فیزیکی فرد، مانند شیوه صحبت کردن، حرکات بدن، رفتار و سبک زندگی، به طور یکپارچه تلفیق می‌شود (مور، ۲۰۰۴: ۷۰).

۲. در مرحله دوم، سرمایه فرهنگی به شکل دارایی فرهنگی و عینیت یافته^۲ مطرح می‌شود و متشکل از همه تابلوهای هنری، کتاب‌ها، لغت‌نامه‌ها، ابزارها، ماشین‌ها و... است که در واقع اثر یا حاصل اجرای فعالیت فرهنگی هستند. این دارایی‌های فرهنگی می‌توانند به صورت مالکیت‌های ساده‌ای دیده شوند که تنها نیاز به سرمایه اقتصادی دارند، مانند خرید آثار هنری یا داشتن یک تابلو، اما برای درک عمیق‌تر این اشیا، مثل فهم محتوای یک کتاب فلسفی، رمزگشایی از یک اثر هنری یا تحسین یک قطعه موسیقی، به سرمایه فرهنگی درونی شده نیاز است (شامپاین، ۱۳۹۳: ۳۱). این نوع سرمایه نه در ذهن و جسم، بلکه در کالاهای فرهنگی یافت می‌شود که گروه‌های اجتماعی آنها را مصرف می‌کنند، نظیر کتاب،

نقاشی، کاست، عکس، فرهنگ لغات، ابزارآلات ماشین و به خصوص نویسندگی. نکته قابل توجه در مورد این نوع سرمایه این است که تنها کسانی که سرمایه فرهنگی تجسم یافته را در اختیار دارند، می‌توانند سرمایه فرهنگی عینیت یافته را نیز به دست آورند؛ به عبارت دیگر سرمایه فرهنگی نوع اول شرط لازم برای تصاحب سرمایه فرهنگی نوع دوم است (شارع‌پور و خوش فر، ۱۳۸۱: ۱۳۷).

در مرحله سوم در نهایت سرمایه فرهنگی به شکل نهادینه شده تجلی می‌یابد؛ در واقع این نوع سرمایه عینیت بخشیدن به سرمایه فرهنگی از طریق مدارک دانشگاهی و تحصیلی است که خارج از دارایی‌های مادی و عینی فرهنگی، سرمایه تجدید یافته و بیولوژیکی واقعیت پیدا می‌کنند. این کار از طریق کسب عناوین تحصیلی صورت می‌گیرد که به صورت قانونی و تهناتی تأیید شده است (صالحی امیری و سپهرنیا، ۱۳۹۴: ۶۲).

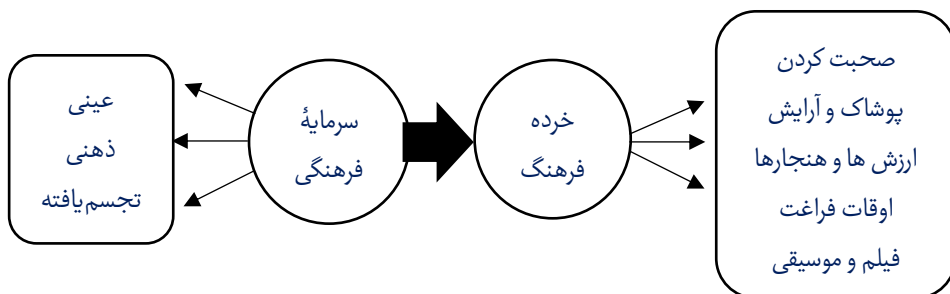
به طور خلاصه، بوردیو سه شکل متفاوت از سرمایه فرهنگی را از یکدیگر تفکیک می‌کند که هر یک در بسترهای مختلف اجتماعی و به واسطه تعامل و همکاری شکل می‌گیرند. منظور از سرمایه فرهنگی در این وضعیت تمام صلاحیت‌های درونی شده و تصاحب شده بدنه مهارت‌های فرهنگی، محتوای معلوماتی و شکل‌های معرفتی است، همچون نقاشی‌ها، آثار هنری، کتاب‌ها و چیزهای دیگری از این قبیل. منظور از سرمایه فرهنگی در این وضعیت عنوان‌های تحصیلی است که کنشگران‌ها را کسب کرده است (نیازی و دیگران، ۱۳۹۷: ۱۱). این نوع سرمایه فرهنگی بیشترین رابطه را با فرایندی که در نظام آموزش و پرورش رخ می‌دهد دارد نظیر داشتن مدرک تحصیلی از یک دانشگاه معتبر و گواهینامه معتبر. این نوع سرمایه می‌تواند موقعیت اجتماعی یا اقتصادی افراد و گروه‌ها را بالا ببرد (نوغانی، ۱۳۸۳: ۱۳۷).

کوهن در پاسخ به این پرسش که چرا خرده فرهنگ بزهکارانه وجود دارد و به جوانان منتقل می‌شود؟ می‌گوید که عضویت در طبقه اجتماعی با ارزش‌های اجتماعی و سبک‌های زندگی ارتباط دارد. با توجه به شیوه‌های تربیت کودک در طبقه متوسط و طبقه کارگر (پایین)، احتمالاً به کودکان می‌آموزند که رفتار باید خودانگیخته و پرخاشگرانه باشد. ارزش‌های این

بررسی رابطه سرمایه فرهنگی با خرده فرهنگ های جوانان در شهر یزد

طبقه بر زمان حال با تأکید اندکی بر برنامه ریزی درازمدت تمرکز می کنند. اجتماعی شدن با آموزش در طبقات پایین به ملائمت پیش می رود و کودک یاد می گیرد از دستورات پیروی کند. کوهن بیان می کند که در طبقه متوسط، اجتماعی شدن و تربیت کودک با تأکید بر ارزش ها و سبک های زندگی اغلب تضاد با مواردی است که در طبقه پایین مطرح است. ارزش های طبقه متوسط شامل پویایی ذاتی، جاه طلبی، مسئولیت پذیری فردی، پیشرفت و موفقیت، کامروایی، کنترل رفتار خشن، تمرین تبعیت از قانون و احترام به اموال دیگران است (شومیکر، ۱۳۸۹: ۴۲۰). در حالی که دو نظام ارزشی طبقاتی متفاوت وجود دارد، در مدرسه عمدتاً ارزش های طبقه متوسط حاکم است؛ در نتیجه جوانان متعلق به طبقه پایین، خودشان را با معیارهای مقیاس طبقه متوسط ارزیابی می کنند (شومیکر، ۱۳۸۹: ۴۲۱). در حالی که جوانان طبقه پایین ویژگی های طبقه متوسط را ندارند و در رقابت با جوانان طبقه متوسط شکست می خورند. این شکست احساس ناکامی و سرخوردگی را در آنان ایجاد می کند؛ در نتیجه جوانان طبقه پایین که دچار ناکامی شده اند، در منطقه هایی که زندگی می کنند، خرده فرهنگ های بزهکار را به وجود می آورند (ممتاز، ۱۳۸۱).

شکل ۱. مدل نظری پژوهش

فرضیات

- بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ سخن گفتن رابطه وجود دارد.
- بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ سبک پوشش رابطه وجود دارد.
- بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ ارزش ها و هنجارها رابطه وجود دارد.
- بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ اوقات فراغت رابطه وجود دارد.

- بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ فیلم و موسیقی رابطه وجود دارد.

روش پژوهش

این پژوهش از نظر روش به دو بخش اکتشافی و توصیفی تقسیم می شود. می توان گفت روش پژوهش به صورت ترکیبی^۱ است. ابتدا در بخش اکتشافی به منظور ساختن ابزار مناسب و شناخت خرده فرهنگ های مختلف جوانان شهر یزد به انجام مصاحبه کیفی با بیست نفر از جوانان شهر یزد پرداخته و پس از شناسایی این گونه ها و ساختن ابزار مناسب، پژوهش به شکل پیمایشی اجرا شد. تمام خرده فرهنگ ها که نتیجه مصاحبه کیفی جوانان در شهر یزد است، در جدول شماره ۱ مشخص شده است؛ بنابراین این پژوهش از نظر اجرا پیمایشی، به لحاظ زمانی مقطعی و به لحاظ کاربرد، کاربردی و همچنین پژوهشی توصیفی محسوب می شود. جامعه آماری پژوهش نیز جوانان پسر ۱۵ تا ۳۵ سال شهر یزد هستند که طبق آمار در سال ۱۳۹۵، تعداد آنها ۲۳۷۳۵۰ نفر بوده است. برای برآورد کردن حجم نمونه از فرمول کوکران بهره گرفته شده است. سپس با استفاده سطح اطمینان ۹۵ درصد و دقت احتمالی ۵ درصد، حجم نمونه ۳۸۵ نفر برآورد گردید. روش نمونه گیری در این پژوهش خوشه ای چند مرحله ای بوده است. ابزار پژوهش پرسش نامه محقق ساخته است که شامل ۱۱۶ پرسش است که پس از تکمیل و گردآوری پرسش نامه ها نوبت به استخراج و پردازش داده ها می رسد؛ به همین سبب پرسش های پرسش نامه کدگذاری و هم جهت شده اند و سپس با استفاده از نرم افزار آماری SPSS تجزیه و تحلیل آماری انجام شده است. همچنین ترسیم مدل ساختاری با استفاده از نرم افزار AMOS صورت گرفت. اعتبار این پژوهش محتوایی و پایایی پژوهش هم از طریق محاسبه آلفای کرونباخ انجام گرفت که در جدول شماره ۲ مشخص شده است.

جدول ۱. شناسایی خرده فرهنگ های جوانان

ردیف	گویه
۱	پرخاشگری
	مؤدب
	توهین آمیز

بررسی رابطه سرمایه فرهنگی با خرده فرهنگ های جوانان در شهر یزد

لمپن ^۱		
عادی و شیک	پوشاک و آرایش	۲
مذهبی		
جلف		
لمپن		
مذهبی	ارزش ها و هنجارها	۳
منزوی		
بزهکار		
مذهبی	اوقات فراغت	۴
ورزش کردن		
اعتیاد		
عادی و خانوادگی		
مذهبی و تاریخی	فیلم و موسیقی	۵
سنتی و قدیمی		
رپ، پاپ و فیلم عاشقانه		
خارجی		

با توجه به مصاحبه کیفی با بیست نفر از جوانان شهر یزد، خرده فرهنگ های مختلفی شناسایی شد که در جدول فوق مشاهده می کنید. همچنین طبق این خرده فرهنگ ها برای هرکدام گویه هایی برای پرسش نامه طرح شد.

جدول ۲. ضرایب پایایی متغیرهای مختلف پژوهش

پایایی	نمونه گویه	تعداد	شاخص	
۰/۶۵	من اصولاً به تندی با دیگران صحبت نمی کنم.	۳	پرخاشگری	صحبت کردن
۰/۷۰	من با دوستانم خیلی مؤدبانه صحبت می کنم.	۲	مؤدب	
۰/۷۱	هرچه توهین بیشتر باشد، میزان	۳	توهین آمیز	

	صمیمیت بیشتر است.			
۰/۷۵	داشی حرف زدن ادب و فرهنگ خاصی دارد.	۳	لمپن	
۰/۷۱	سبک آرایش و پوشش من آراسته و باوقار است.	۳	عادی و شیک	پوشاک و آرایش
۰/۷۰	من دوست دارم محاسن داشته باشم، چون سنت اسلام است.	۷	مذهبی	
۰/۷۱	پوشش من اصولاً تنگ و چسبان هستند.	۵	جلف	
۰/۷۷	تیپ لمپن ابهت خاصی دارد و من آن را دوست دارم.	۶	لمپن	
۰/۶۴	به نظر من در شرایط کنونی رعایت قوانین شرعی لازم نیست.	۳	مذهبی	ارزش‌ها و هنجارها
۰/۶۸	مهم نیست چه هنجارها و ارزش‌هایی در جامعه وجود دارد.	۳	منزوی	
۰/۷۱	بعضی مواقع از چراغ قرمز راهنمایی رانندگی رد می‌شوم.	۲	بزهکار	
۰/۹۱	من دوست دارم بیشتر اوقات فراغت خود را در مسجد بگذرانم.	۳	مذهبی	اوقات فراغت
۰/۹۵	در اوقات فراغت ورزش می‌کنم که فکرم آزاد باشد.	۲	ورزش کردن	
۰/۷۹	اوقات فراغتم را بیشتر در قهوه‌خانه‌ها سپری می‌کنم.	۳	اعتیاد	
۰/۶۵	فراغت من در خانه و با بازی‌های رایانه‌ای سپری می‌شود.	۳	عادی، خانوادگی	
۰/۷۰	بهترین فیلم‌ها از نوع مذهبی و تاریخی هستند.	۳	مذهبی تاریخی	
۰/۸۵	فیلم‌های قدیمی و سنتی ایرانی بهتر از فیلم‌های امروزی هستند.	۲	سنتی و قدیمی	موسیقی

بررسی رابطه سرمایه فرهنگی با خرده فرهنگ های جوانان در شهر یزد

۰/۶۵	علاقه خاصی به موسیقی پاپ دارم.	۳	رپ، پاپ و فیلم	سرمایه فرهنگی
۰/۷۱	من سعی می کنم بیشتر فیلم های خارجی تماشا کنم.	۳	خارجی	
۰/۸۶	دیدن موزه، نمایشگاه و نگارخانه	۲	عینی	
۰/۸۹	مهارت شما در هنر چقدر است؟ (نویسندگی، نقاشی و...)	۴	ذهنی	
۰/۷۲	مطالعه روزنامه و مجله	۲	تجسم یافته	

همان طور که در جدول شماره ۲ مشاهده می شود، ارزیابی اولیه از خرده فرهنگ ها و گویه های آنها صورت گرفت؛ تا اینکه هرکدام از خرده فرهنگ ها و گویه هایی که برای آنها طرح شده است، ضریب پایایی پایینی داشتند حذف و نتیجه پژوهش قطعیت بالاتری داشته باشد. از پرسش هایی که در هریک از خرده فرهنگ ها پرسیده شد، هرکدام که پایایی بیشتری داشتند و بهتر می توانستند معرف خرده فرهنگ ها باشند آورده شد. در جدول فوق خرده فرهنگ ها و همچنین یک نمونه از گویه طرح شده برای هر خرده فرهنگ آورده شده است.

یافته ها

در این پژوهش از ۳۸۵ نفری که به پرسش نامه ها پاسخ داده اند، کم سن ترین فرد در میان پاسخ گویان ۱۵ سال و بالاترین میزان ۳۵ سال مشاهده شد. همچنین میانگین سنی پاسخ گویان ۲۳/۹۲ سال بود و بیشترین فراوانی سنی که در میان پاسخ گویان حضور داشتند، ۲۳ سال بود. در بخش بعد خانوار نیز کمترین بعد خانوار ۳ نفر و بیشترین بعد هم ۹ نفر بودند که میانگین آنها برابر با ۴/۹۳ حاصل شد. تحصیلات جوانان نیز در این پژوهش مورد ارزیابی قرار گرفت؛ ۶ درصد از پاسخ گویان تحصیلات ابتدایی و راهنمایی داشتند، ۲۸/۸ درصد مدرک دیپلم، ۵۷/۴ درصد جوانان کاردانی و کارشناسی، ۷/۳ درصد نیز مدرک کارشناسی ارشد و ۰/۵ درصد از پاسخ گویان نیز مدرک تحصیلی بالاتر از کارشناسی ارشد داشتند. وضعیت اشتغال پاسخ گویان به این صورت بود که ۵۳/۵ درصد شاغل بودند و ۴۶/۵ درصد شاغل نبودند.

فرضیه اول: بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ های سخن گفتن رابطه معنادار وجود دارد.

جدول ۳. نتایج ضریب همبستگی پیرسون بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ های سخن گفتن

سرمایه فرهنگی	تجسم یافته	ذهنی	عینی	گویه	
-۰/۱۴۳	-۰/۰۸۳	-۰/۱۲۶	-۰/۱۲۳	ضریب همبستگی	پرخاشگری
۰/۰۰۵	۰/۱۰۳	۰/۰۱	۰/۱۶	sig	
۰/۲۰۱	۰/۱۲۸	۰/۱۶۶	۰/۱۷۵	ضریب همبستگی	مؤدبانه
۰/۰۰۰	۰/۰۱۲	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	sig	
-۰/۱۸۳	-۰/۱۳۷	-۰/۱۰۹	-۰/۱۹۳	ضریب همبستگی	صمیمیت
۰/۰۰۰	۰/۰۰۷	۰/۳۲	۰/۰۰۰	sig	
-۰/۳۳۱	-۰/۲۳۳	-۰/۲۲۷	-۰/۲۷۵	ضریب همبستگی	لمپن
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	sig	
-۰/۲۸۸	-۰/۲۱۱	-۰/۲۰۰	-۰/۲۷۲	ضریب همبستگی	سخن گفتن
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	Sig	

با توجه به جدول بالا سرمایه فرهنگی با تیپ های پرخاشگری (-۰/۱۴۳)، صمیمیت (-۰/۱۸۳) و لمپن (-۰/۳۳۱) رابطه منفی و معنادار دارد، یعنی اینکه هرچه سرمایه فرهنگی افزایش پیدا می کند، تیپ های پرخاشگری، صمیمیت و لمپن نیز کاهش پیدا می کند و برعکس، ولی با توجه به نتایج حاصل شده این جدول تیپ مؤدبانه (۰/۲۰۱) با سرمایه فرهنگی رابطه معنادار و مثبت دارد؛ به صورتی که با افزایش سرمایه فرهنگی، تیپ مؤدبانه نیز افزایش پیدا می کند. اگر بخواهیم ریزتر بررسی کنیم، بعد عینی (-۰/۱۲۳) با تیپ پرخاشگری و صمیمیت (-۰/۱۹۳) و لمپن (-۰/۲۷۵) رابطه معنادار و منفی دارد و همچنین با تیپ مؤدبانه (۰/۱۷۵) رابطه معنادار و مثبت دارد. همین طور بعد ذهنی (-۰/۱۲۶) با تیپ پرخاشگری و لمپن (-۰/۲۲۷) رابطه معنادار و منفی دارد و با بعد مؤدبانه (۰/۱۶۶) رابطه معنادار و مثبت

بررسی رابطه سرمایه فرهنگی با خرده فرهنگ های جوانان در شهر یزد

دارد. بعد تجسم یافته با ابعاد صمیمیت (-۰/۱۳۷)، پرخاشگری (-۰/۰۸۳) و لمپن (-۰/۲۳۳) رابطه معنادار و منفی و با بعد مؤدبانه (۰/۱۲۸) رابطه معنادار و مثبت دارد. در نهایت بین مجموع خرده فرهنگ سخن گفتن (-۰/۲۸۸) با سرمایه فرهنگی، رابطه منفی و معناداری مشاهده شد؛ به این صورت که با افزایش سرمایه فرهنگی جوانان یزدی، خرده فرهنگ سخن گفتن آنان کاهش پیدا می کند.

فرضیه دوم: بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ های سبک پوشش رابطه معنادار وجود دارد.

جدول ۴. ضریب پیرسون بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ های پوشاک و آرایش

سرمایه فرهنگی	تجسم یافته	ذهنی	عینی	گویه	
۰/۲۵۲	۰/۱۱۵	۰/۲۰۳	۰/۱۴۳	ضریب همبستگی	شیک و معمولی
۰/۰۰۰	۰/۰۲۴	۰/۰۰۰	۰/۰۰۵	sig	
۰/۰۶۴	۰/۰۶۹	۰/۰۱۵	۰/۰۷۵	ضریب همبستگی	مذهبی
۰/۲۱۴	۰/۱۷۸	۰/۷۷۰	۰/۱۴۶	Sig	
۰/۰۰۱	۰/۰۰۳	۰/۰۰۵	-۰/۰۰۷	ضریب همبستگی	جلف
۰/۹۸۶	۰/۹۵۶	۰/۹۲۴	۰/۸۹۵	sig	
-۰/۳۳۷	۰/۲۶۹	-۰/۲۵۲	-۰/۲۷۲	ضریب همبستگی	لمپن
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	sig	
-۰/۲۰۳	-۰/۱۶۵	-۰/۱۵۴	-۰/۱۵۸	ضریب همبستگی	پوشاک و آرایش
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	Sig	

با توجه به جدول شماره ۴، سرمایه فرهنگی با تیپ شیک و معمولی (۰/۲۰۲) رابطه معنادار و مثبت دارد، یعنی اینکه هرچه سرمایه فرهنگی افزایش پیدا می کند، تیپ شیک و معمولی هم افزایش پیدا می کند و همین طور با تیپ لمپن (-۰/۳۳۷) رابطه معنادار و منفی دارد؛ به این صورت که هرچه قدر سرمایه فرهنگی افزایش پیدا می کند، تیپ لمپن کاهش پیدا می کند و همچنین با تیپ های مذهبی (۰/۰۶۴) و جلف (۰/۰۰۱) نیز رابطه معنادار نیست، ابعاد سرمایه فرهنگی هم تیپ شیک و معمولی با ابعاد عینی (۰/۱۴۳)، تجسم یافته (۰/۱۱۵) و

فصلنامه فرهنگ یزد

ذهنی (۰/۲۰۳) رابطه معنادار و مثبت دارد. همچنین بین تیپ مذهبی با ابعاد عینی (۰/۰۷۵)، ذهنی (۰/۰۱۵) و تجسم یافته (۰/۰۶۹) و تیپ جلف با ابعاد عینی (۰/۰۰۷-)، ذهنی (۰/۰۰۵) و تجسم یافته (۰/۰۰۳) رابطه معناداری مشاهده نشد، ولی تیپ لمپن با همه ابعاد سرمایه فرهنگی عینی (۰/۲۷۲-)، ذهنی (۰/۲۵۲-) و تجسم یافته (۰/۲۶۹) رابطه معنادار بود؛ گرچه این رابطه فقط در بعد تجسم یافته مثبت و در بعد ذهنی و عینی منفی بود. از سوی دیگر با توجه به یافته‌های جدول بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ پوشاک و آرایش (۰/۲۰۳-) رابطه منفی و معناداری مشاهده شد، یعنی هرچه سرمایه فرهنگی افزایش می‌یابد، خرده فرهنگ پوشاک و آرایش جوانان کاهش پیدا می‌کند.

فرضیه سوم: بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ‌های ارزش و هنجارها رابطه معنادار وجود دارد.

جدول ۵. ضریب پیرسون بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ‌های ارزش‌ها و هنجارها

سرمایه فرهنگی	تجسم یافته	ذهنی	عینی	گویه	
۰/۰۶۵	۰/۰۷۶	۰/۰۳۹	۰/۰۴۰	ضریب همبستگی	مذهبی
۰/۲۰۳	۰/۱۳۷	۰/۴۴۳	۰/۴۳۵	sig	
-۰/۲۳۵	-۰/۲۰۰	-۰/۱۵۵	-۰/۲۰۴	ضریب همبستگی	منزوی
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۲	۰/۰۰۰	sig	
-۰/۲۹۹	-۰/۲۵۵	-۰/۲۱۱	-۰/۲۴۲	ضریب همبستگی	بزهکار
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	sig	
-۰/۳۱۴	-۰/۲۵۷	-۰/۲۱۷	-۰/۲۷۰	ضریب همبستگی	ارزش و
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	Sig	هنجار

با توجه به جدول بالا سرمایه فرهنگی با تیپ منزوی (۰/۲۳۵-) و بزهکار (۰/۲۹۹-) رابطه معنادار و منفی دارد؛ به این صورت که هرچقدر سرمایه فرهنگی افزایش می‌یابد، تیپ‌های منزوی و بزهکار کاهش پیدا می‌کند و برعکس. همچنین بین تیپ مذهبی (۰/۰۶۵) با سرمایه فرهنگی رابطه معناداری مشاهده نشد. همچنین بعد عینی سرمایه فرهنگی با خرده فرهنگ‌های مذهبی (۰/۰۴۰) رابطه معناداری مشاهده نشد، ولی بعد منزوی (۰/۲۰۴-) و

بررسی رابطه سرمایه فرهنگی با خرده فرهنگ های جوانان در شهر یزد

بزهکار (۰/۲۴۲-) رابطه منفی و معناداری مشاهده شد. در بعد ذهنی با خرده فرهنگ های مذهبی (۰/۰۳۹) رابطه معناداری مشاهده نشد، ولی با بعد منزوی (۰/۱۵۵-) و بزهکار (۰/۲۱۱-) این رابطه منفی و معنادار مشاهده شد. بعد تجسم یافته نیز در خرده فرهنگ مذهبی (۰/۰۷۶) رابطه معناداری نبود، ولی در بعد منزوی (۰/۲۰۰-) و بزهکار (۰/۲۵۵-) این رابطه به صورت منفی و معنادار به دست آمد. همچنین بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ ارزش و هنجار (۰/۳۱۴-) رابطه منفی و معناداری مشاهده شد که با افزایش سرمایه فرهنگی، خرده فرهنگ ارزش و هنجار کاهش پیدا می کند.

فرضیه چهارم: بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ های اوقات فراغت رابطه معنادار وجود

دارد.

جدول ۶. ضریب پیرسون بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ های اوقات فراغت

سرمایه فرهنگی	تجسم یافته	ذهنی	عینی	گویه	
۰/۱۲۴	۰/۱۱۹	۰/۰۵۸	۰/۱۲۵	ضریب همبستگی	مذهبی
۰/۰۰۱	۰/۰۲۰	۰/۲۶۰	۰/۰۱۴	sig	
۰/۰۴۷	۰/۰۱۸	۰/۰۸۹	۰/۰۱۱	ضریب همبستگی	ورزش کردن
۰/۳۵۹	۰/۷۳۲	۰/۰۴	۰/۸۲۷	sig	
-۰/۳۲۴	-۰/۲۴۲	-۰/۲۴۳	-۰/۲۷۸	ضریب همبستگی	اعتیاد
۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	sig	
۰/۲۱۹	۰/۱۰۵	۰/۲۲۰	۰/۱۷۵	ضریب همبستگی	عادی و خانوادگی
۰/۰۰۰	۰/۰۴۱	۰/۰۰۰	۰/۰۰۱	sig	
-۰/۰۳۷	-۰/۰۶۲	۰/۰۱۷	-۰/۰۵۵	ضریب همبستگی	اوقات فراغت
۰/۴۶۵	۰/۲۳۳	۰/۷۳۶	۰/۲۸۰	sig	

طبق جدول بالا سرمایه فرهنگی با تیپ های مذهبی (۰/۱۲۴) و عادی و خانوادگی (۰/۲۱۹) رابطه معنادار و مثبت دارد و هرچه سرمایه فرهنگی افزایش پیدا کند، تیپ مذهبی و عادی و خانوادگی نیز افزایش پیدا می کند و با تیپ اعتیاد (-۰/۳۲۴) با سرمایه فرهنگی رابطه معنادار و منفی دارد، یعنی هرچه سرمایه فرهنگی افزایش یابد، تیپ اعتیاد کاهش می یابد؛

به همین ترتیب با تیپ ورزش کردن (۰/۰۴۷) رابطه معنادار وجود ندارد. همچنین ابعاد سرمایه فرهنگی مثلاً بعد عینی با تیپ اعتیاد (۰/۲۷۸-) رابطه معنادار و منفی دارد، ولی با تیپ عادی (۰/۱۷۵) معنادار و مثبت است. بعد ذهنی با تیپ‌های عادی (۰/۲۲۰) و ورزش کردن (۰/۰۸۹) رابطه معنادار و مثبت دارد، ولی با تیپ اعتیاد (۰/۲۴۳-) رابطه معنادار و منفی است؛ همین طور بعد تجسم یافته با تیپ‌های مذهبی (۰/۱۱۹) و عادی (۰/۱۰۵) رابطه معنادار و مثبت دارد و با تیپ اعتیاد (۰/۲۴۲-) هم رابطه معنادار و منفی و با تیپ ورزش کردن (۰/۰۱۸) رابطه معناداری ندارد. بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ اوقات فراغت (۰/۰۳۷-) رابطه معناداری مشاهده نشد.

فرضیه پنجم: بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ های فیلم و موسیقی رابطه معنادار وجود

دارد.

جدول ۷. ضریب پیرسون بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ های فیلم و موسیقی

سرمایه فرهنگی	تجسم یافته	ذهنی	عینی	گویه	
۰/۱۰۹	۰/۰۹۰	۰/۰۶۱	۰/۱۱۳	ضریب همبستگی	مذهبی
۰/۰۳۲	۰/۰۷۹	۰/۲۳۲	۰/۰۲۷	sig	
-۰/۱۷۴	-۰/۱۴۵	-۰/۱۳۹	-۰/۱۲۳	ضریب همبستگی	سنتی و قدیمی
۰/۰۰۱	۰/۰۰۴	۰/۰۰۶	۰/۰۱۶	sig	
-۰/۱۰۸	-۰/۱۰۵	-۰/۰۳۸	-۰/۱۲۳	ضریب همبستگی	رپ، پاپ و فیلم عاشقانه
۰/۰۳۳	۰/۰۳۹	۰/۴۵۲	۰/۰۱۶	sig	
-۰/۰۰۵	-۰/۰۴۹	-۰/۰۰۸	۰/۰۶۸	ضریب همبستگی	خارجی
۰/۳۲۹	۰/۳۰	۰/۸۷۲	۰/۱۸۲	sig	
-۰/۱۶۱	-۰/۱۵۲	-۰/۰۸۷	-۰/۱۴۹	ضریب همبستگی	فیلم و موسیقی

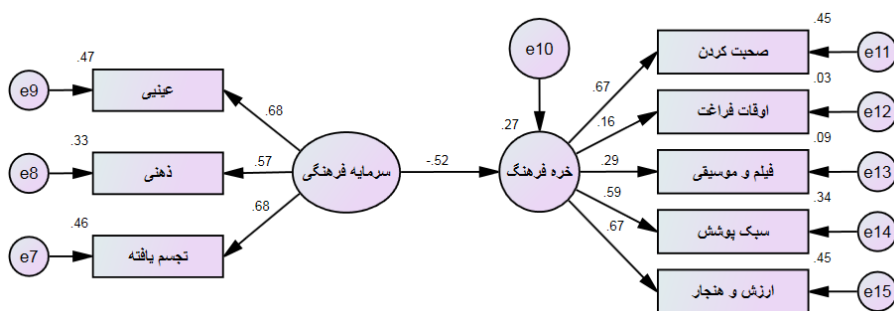
بررسی رابطه سرمایه فرهنگی با خرده فرهنگ های جوانان در شهر یزد

۰/۰۰۱	۰/۰۰۳	۰/۰۸۷	۰/۰۰۳	sig	
-------	-------	-------	-------	-----	--

با توجه به جدول ۷ سرمایه فرهنگی با تیپ های سنتی (-۰/۱۷۴) و رپ و پاپ (-۰/۱۰۸) رابطه معنادار و منفی دارد؛ به این معنا که هرچه سرمایه فرهنگی افزایش پیدا کند، تیپ های سنتی و رپ و پاپ کاهش پیدا می کند و همچنین سرمایه فرهنگی با تیپ مذهبی (-۰/۱۰۹) رابطه معنادار و مثبت دارد؛ به این معنا که با افزایش سرمایه فرهنگی تیپ مذهبی هم بیشتر می شود و با تیپ خارجی (-۰/۰۵) هم رابطه معناداری مشاهده نشد. تیپ سنتی و قدیمی با ابعاد ذهنی (-۰/۱۲۳) و تجسم یافته (-۰/۱۴۵) رابطه معنادار و منفی دارد و همچنین تیپ رپ و پاپ (-۰/۱۲۳) هم با بعد عینی رابطه معنادار و منفی دارد. در نهایت بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ فیلم و موسیقی (-۰/۱۶۱) رابطه منفی و معناداری مشاهده شد. بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ فیلم و موسیقی (-۰/۱۶۱) نیز رابطه منفی و معناداری مشاهده شد.

مدل یابی معادله ساختاری

برای بررسی تأثیر متغیرهای پژوهش بر خرده فرهنگ جوانان از رویکرد مدل یابی معادله ساختاری کواریانس محور استفاده شده است. برآوردهای مربوط به شاخص های ارزیابی کلیت مدل معادله ساختاری و پارامتر اصلی این مدل (اثر سرمایه فرهنگی بر خرده فرهنگ های جوانان) در شکل زیر گزارش شده است.

شکل ۲. مدل معادله ساختاری در حالت استاندارد

جدول ۹. برآورد مقادیر شاخص‌های ارزیابی کلیت مدل معادله ساختاری

شاخص	برآزش مطلق		برآزش تطبیقی			برآزش مقتصد		ضریب تعیین
	GFI	CMIN	PCFI	CFI	TLI	RMSEA	CMIN/DF	
مقدار	۰/۹۸	۲۰/۹۶	۰/۶۷	۰/۹۹	۰/۹۹	۰/۰۱	۱/۱	۰/۲۷

شاخص‌های ارزیابی مدل معادله ساختاری بعد از همبسته کردن خطای اندازه‌گیری تعدادی از مؤلفه‌ها، با توجه به دامنه قابل قبول این شاخص‌ها در مجموع بیانگر این است که مدل تدوین شده، توسط داده‌های پژوهش مورد حمایت قرار می‌گیرند؛ به عبارت دیگر برآزش داده‌ها به مدل برقرار است و وجود شاخص‌ها دلالت بر مطلوبیت مدل دارند. همچنین ضریب تعیین حاضر از مدل ۰/۲۷ است، یعنی متغیرهای مستقل ۲۷ درصد از واریانس خرده‌فرهنگ جوانان را تبیین می‌کنند.

نتیجه‌گیری

انسان در مرحله جوانی می‌کوشد تا از استعدادهای خود بهترین استفاده را ببرد و بیشترین بهره‌وری را کسب کند. حال اگر زمینه مناسب برای رشد توانایی‌های جوانان فراهم نشود و از طرف جامعه نادیده گرفته شوند، چه بسا آفت بیکاری دامن او را بگیرد و سرخورده و منزوی شود. روان‌شناسان بر این باورند که اهمیت دادن به فرد مهم‌ترین عامل تضمین موفقیت او از لحظه تولد تا مرگ است. سبک زندگی و فرهنگ، در حال حاضر به عنوان یک الگوی کنش می‌تواند در شناسایی و شناخت هویت افراد و گروه‌های متفاوت اجتماعی از یکدیگر مورد استفاده قرار گیرد (خواججه‌نوری و سروش، ۱۳۹۳)، اما مشاوره با جوانان نشان داده است که غالباً این احساس گوشه‌گیری از لحظه‌ای در آنان جوانه می‌زند که از محیط خانواده به اجتماع بزرگ‌تری همچون مدرسه وارد می‌شوند و آنجاست که برای اولین بار طعم شکست و سرخوردگی را تجربه می‌کنند؛ به همین صورت آنها جذب خرده‌فرهنگ‌ها خواهند شد. اگر آموزش خوبی برای فرایند جامعه‌پذیری آنان صورت پذیرد، گرایش جوانان به سمت خرده‌فرهنگ‌های هم‌سو با ارزش‌ها و هنجارهای جامعه بیشتر خواهد بود؛ در غیر این صورت ممکن است به سمت خرده‌فرهنگ‌های نابهنجار و کج‌روی جامعه کشیده شوند.

بررسی رابطه سرمایه فرهنگی با خرده فرهنگ های جوانان در شهر یزد

اصلی ترین هدف پژوهشگران در این پژوهش نیز بررسی رابطه سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ های مختلف جوانان شهر یزد است.

یافته های توصیفی پژوهش نشان دادند که کم سن ترین فرد در میان پاسخ گویان ۱۵ سال و بالاترین میزان ۳۵ سال و میانگین سنی پاسخ گویان نیز ۲۳/۹۲ سال بود. میزان تحصیلات نیز در این پژوهش مورد ارزیابی قرار گرفت؛ ۶ درصد از پاسخ گویان تحصیلات ابتدایی و راهنمایی داشتند، ۲۸/۸ درصد مدرک دیپلم، ۵۷/۴ درصد جوانان کاردانی و کارشناسی، ۷/۳ درصد کارشناسی ارشد و ۵ درصد از پاسخ گویان نیز بالاتر از کارشناسی ارشد بودند. یافته های حاصل از آزمون فرضیات نشان داد که بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ های سخن گفتن رابطه منفی و معناداری وجود دارد که با یافته های نیازی و دیگران (۱۳۹۷)، هاشمیان فر و دیگران (۱۳۹۳)، ناصری (۲۰۱۸)، گانیه و دیگران (۲۰۱۵) و دهنوی و دیگران (۲۰۱۴) هم سو بوده است. بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ های سبک پوشش رابطه منفی و معناداری وجود دارد که با یافته های نیازی و دیگران (۱۳۹۷)، هاشمیان فر و دیگران (۱۳۹۳)، ابراهیمی و بهنوئی گدنه (۱۳۸۹)، ناصری (۲۰۱۸)، گانیه و دیگران (۲۰۱۵) و دهنوی و دیگران (۲۰۱۴) نیز هم سو بوده است.

بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ های ارزش و هنجارها رابطه منفی و معناداری وجود دارد که با یافته های کوچانی اصفهانی و بحرانی (۱۳۹۸)، نیازی و دیگران (۱۳۹۷)، هاشمیان فر و دیگران (۱۳۹۳)، ناصری (۲۰۱۸)، گانیه و دیگران (۲۰۱۵) و دهنوی و دیگران (۲۰۱۴) هم یکسان بوده است. از سوی دیگر بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ های اوقات فراغت رابطه معناداری وجود ندارد که با یافته های محمد رضایی و دیگران (۲۰۱۱)، هیودی (۲۰۰۵) ناهم سو بوده است. همچنین بین سرمایه فرهنگی و خرده فرهنگ های فیلم و موسیقی رابطه منفی و معناداری وجود دارد که با یافته های نیازی و دیگران (۱۳۹۷)، مزیدی شرف آبادی و دیگران (۱۳۹۷)، هاشمیان فر و دیگران (۱۳۹۳)، ناصری (۲۰۱۸)، گانیه و دیگران (۲۰۱۵) و دهنوی و دیگران (۲۰۱۴) همسو بوده است. بورديو سرمایه فرهنگی را نوعی عادت واره می داند که افراد برای ورود به میدان های مختلف اجتماعی آن را کسب می کنند؛ در واقع سرمایه فرهنگی بیشتر از خاستگاه طبقه اجتماعی مردم و تجارب آموزشی شان سرچشمه

می‌گیرد. انسان‌ها سرمایه‌شان را جمع می‌کنند و آن را برای بهبود جایگاه اجتماعی‌شان هزینه می‌کنند. او معتقد است حجم سرمایه‌های افراد، موقعیت آنها را در فضای اجتماعی تعیین می‌کند؛ به این صورت که هرچه میزان سرمایه آنها بیشتر باشد، موقعیت بالاتری در فضای اجتماعی کسب می‌کنند. همچنین میزان سرمایه و در پی آن موقعیت افراد در فضای اجتماعی تأثیر ویژه‌ای را بر سبک زندگی افراد دارد. این موضوع مانند سرمایه اقتصادی باعث می‌شود که آنان در چرخه بازنوآوری قرار گیرند و موجب افزایش آن شوند و از طریق سرمایه فرهنگی، شیوه رفتار و گفتار خود و همین‌طور شیوه عملکرد خود در اجتماع را از دیگر طبقات جدا کنند. به نظر بوردیو ذائقه موضوعی است که افراد آن را شخصاً کسب و طبقات بالا و افراد خود را از دیگر افراد جامعه جدا می‌کنند؛ در واقع ذائقه بیشتر جایگاهی طبقاتی دارد. شاید از همین جهت است که میلر اعتقاد دارد ویژگی‌های طبقاتی جوانان طبقات پایین جامعه است که برای خود خرده‌فرهنگ خاصی را به وجود می‌آورند تا در چشم جامعه کلان، بزهکار جلوه کنند و بخواهند رفتار خرده‌فرهنگ خود را در پرتوی ارزش‌های این خرده‌فرهنگ‌ها نشان دهند. پسران برای تحقق ارزش‌هایشان است که اعمال خاصی را انجام می‌دهند و از این رهگذر به بزهکاری گرایش پیدا می‌کنند.

منابع

- ابراهیمی، قربانعلی، و بهنوئی گدنه، عباس (۱۳۸۹). سرمایه فرهنگی، مدیریت ظاهر و جوانان (مطالعه دختران و پسران شهر بابلسر). زن در توسعه و سیاست، ۸ (۳): ۱۵۳-۱۷۶.
- ابراهیمی، قربانعلی، و ضیاءپور، آرش (۱۳۹۱). بررسی جامعه‌شناختی تأثیر سرمایه فرهنگی بر مدیریت بدن (مطالعه تجربی جوانان شهر گیلان غرب). جامعه‌شناسی کاربردی، ۱: ۱۲۵-۱۴۸.
- احمدی، حبیب (۱۳۸۴). «جامعه‌شناسی انحرافات». تهران: انتشارات سمت.
- احمدی، حبیب؛ معینی، هدی (۱۳۹۴). بررسی رابطه مهارت‌های اجتماعی و رفتارهای پرخطر جوانان: مورد مطالعه شهر شیراز. پژوهش‌های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، سال ۴، ۹: ۱-۲۴.
- بون ویتز، پی (۱۳۹۱). درس‌هایی از جامعه‌شناسی پیر بوردیو (ترجمه جهانگیر جهانگیری و حسن پورسفیر)، تهران: آگه.
- حسین‌زاده، میکائیل (۱۳۸۸). بررسی رابطه سرمایه فرهنگی و هویت اجتماعی در بین دانشجویان تبریز. مطالعات ملی، دوره ۱۰، ۱: ۴۹-۷۳.
- خواجه‌نوری، بیژن، و سروش، مریم (۱۳۹۳). «استفاده از رسانه‌ها، سبک زندگی و کیفیت زندگی جوانان شهر شیراز». فصلنامه علوم اجتماعی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد، سال ۱۱، ۲ (پیاپی ۲۴): ۴۹-۲۵.
- ریتزر، جورج (۱۳۸۷). نظریه‌های جامعه‌شناسی در دوران معاصر (ترجمه محسن ثلاثی)، تهران: انتشارات علمی.
- شارع‌پور، محمود، و غلامرضا خوش‌فر (۱۳۸۱). رابطه سرمایه فرهنگی با هویت اجتماعی جوانان (مطالعه موردی شهر تهران). نامه علوم اجتماعی، ۲: ۱۳۳-۱۴۷.
- شامپاین، پاتریک (۱۳۹۳). پیر بوردیو (ترجمه ناهید مؤید حکمت)، تهران: انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- شفرز، برنهارد، (۱۳۸۷). مبانی جامعه‌شناسی جوانان (ترجمه کرامت‌الله راسخ)، تهران: نشر نی.
- شهابی، محمود، ذکایی، محمد سعید، و فرخی، علیرضا (۱۳۸۷). تعلق به خرده فرهنگ جوانان در شهر تهران. مطالعات جوانان، ۱۲: ۹۱-۱۰۷.
- شومیکر، دونالد (۱۳۸۹). نظریه‌های بزهکاری (ترجمه صغری ابراهیمی قوام)، تهران: دانشگاه علوم انتظامی.

فصلنامه فرهنگ یزد

- شیانی، ملیحه، موسوی، میرطاهر، و مدنی قهفرخی، سعید (۱۳۸۹). سرمایه اجتماعی جوانان در ایران. *جامعه‌شناسی ایران*، ۱۰ (۳): ۵۷-۸۴.
- صالحی امیری، سید رضا، و سپهر نیا، رزیتا (۱۳۹۴). *الگوی ارتقای سرمایه فرهنگی در ایران*، تهران: انتشارات ققنوس.
- علیخواه، فردین، و پورجعفری، متین (۱۳۹۱). تأملی بر خرده‌فرهنگ جوانان: مطالعه‌ای درباره‌ی ماشین‌رانی نمایشی جوانان شهر رشت. *راهبرد فرهنگ*، سال ۵، ۲۰: ۱۵۵-۱۷۵.
- قاسمی، وحید، ربانی خوراسکانی، رسول، ربانی خوراسکانی، علی، و علیزاده اقدم، محمدباقر. (۱۳۸۷). تعیین‌کننده‌های ساختاری و سرمایه‌ای سبک زندگی سلامت‌محور، *فصلنامه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه خوارزمی*، ۱۶ (۶۳): ۱۸۱-۲۱۳.
- کوچانی اصفهانی، مسعود، و بحرانی، محمود (۱۳۹۸). تأثیر سرمایه فرهنگی و مهارت‌های اجتماعی بر رفتارهای پرخطر نوجوانان. *دانش‌انتظامی فارس*، سال ۶، ۲۰: ۸۱-۱۰۴.
- مزیدی شرف‌آبادی، علی محمد، افشانی، سید علیرضا، و صدری، منیره (۱۳۹۷). رابطه سرمایه فرهنگی و سواد رسانه‌ای بین جوانان شهر بافق. *مطالعات فرهنگ ارتباطات*، ۱۹ (۴۳): ۱۴۶-۱۶۳.
- ممتاز، فریده (۱۳۸۱). *انحرافات اجتماعی: نظریه‌ها و دیدگاه‌ها*، تهران: شرکت سهامی انتشار.
- میرجلیلی، سید حسین (۱۳۸۶). نقش سرمایه فرهنگی در مهندسی فرهنگی. *ماهنامه مهندسی فرهنگی*، سال دوم، ۱۲: ۴۳-۴۵.
- نوغانی، محسن (۱۳۸۲). آموزش و پرورش و بازتولید فرهنگی. *رشد علوم اجتماعی*، ۲۲: ۱۲-۲۱.
- نیازی، محسن؛ سعادت، موسی، منتظری خوش، حسن، و حاتمی، رقیه (۱۳۹۴). بررسی تأثیر سرمایه‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی در بروز رفتارهای پرخطر جوانان شهر تبریز. *مطالعات امنیت اجتماعی*، ۲: ۱-۳۰.
- نیازی، محسن، عباس‌زاده، محمد، و سعادت، موسی (۱۳۹۷). مطالعه جامعه‌شناختی نقش مداخله‌گرایانه سرمایه‌های فرهنگی و نمادین در تأثیرگذاری سرمایه اقتصادی در بروز رفتارهای پرخطر در بین جوانان شهر تبریز. *مطالعات جامعه‌شناسی شهری*، سال ۸، ۲۷: ۱-۴۰.
- هاشمیان فر، سید علی، دانافر، عباسعلی، دهقان دهنوی، گلنار و دانافر، فاطمه. (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین سرمایه فرهنگی با بروز انواع رفتارهای پرخطر در بین دانشجویان دانشگاه یزد. *طلوع بهداشت*، ۶: ۳۷۲-۳۸۳.

بررسی رابطه سرمایه فرهنگی با خرده فرهنگ‌های جوانان در شهر یزد

- هال، جان آر، و نیتس، مری جو (۱۳۹۱). فرهنگ از دیدگاه جامعه‌شناختی (ترجمه فریبرز مجیدی)، تهران: سروش.

Bourdieu, P., Passeron, J.C. (1990). *Reproduction in Education, Society, and Culture*, Sage Publications.

Dehnavi, G. D., Parsamehr, M., & Naseri, S. (2014). Cultural capital and high risk behaviors among youth. *International journal of high risk behaviors & addiction*, 3(1).

Gagné, T., Frohlich, K. L., & Abel, T. (2015). Cultural capital and smoking in young adults: Applying new indicators to explore social inequalities in health behaviour. *The European Journal of Public Health*, 25(5), 818-823.

Hui-di, M. A. (2005). Culture, Cultural Capital and Leisure More Reflections on Leisure [J]. *Studies In Dialectics of Nature*, 10. 23-135

Mohammadrezaie, E., Gholizadeh, A., Aghaei, A., & Toghyani, M. (2011). The effect of cultural capital of families on youth religious identity. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 30, 1736-1741.

Moore, R. (2004). *Education and Society: Issues and Explanations in the Sociology of Education*, Cambridge: Polity Press.

Naseri, S. (2018). A study on cultural capital and high-risk behaviors of college students in Iran. *Mediterranean journal of social sciences*, 9(2), 185-185.

Ohashi, Y., Taguchi, A., Omori, J., & Ozaki, A. (2017). Cultural capital: a concept analysis. *Public Health Nursing*, 34(4), 380-387.

Soroka, V., & Rafaeli, S. (2006). Invisible Participants: How Cultural Capital Relates to Lurking Behavior, *Proceedings of The 15th International Conference on World Wide Web*, PP: 163-172.

Taylor, P. (2007). *Investigating Cultural and Identity*, London Collins Quoted in *Communication Studies: The Essential Resource Cultural, Communication and Context*, PP: 199-200.

Wolf, D, A., Jeffe, P, G., Crooks, C, V. (2006). *Adolescent risk behaviors: why teens experiment and strategies to keep them safe*, Published by Kingsley Trust Association & Yale University Press.

Investigating the relationship between cultural capital and youth subcultures in Yazd city

Akbar Zare Shahabadi, Mohammad Hassan Manaviat, Meysam Gholami

Abstract

Today, cultural capital is recognized as one of the most significant assets of any country, with youth serving as a primary group in society that plays a crucial role in acquiring this capital. This acquisition can contribute significantly to shaping and potentially reforming their tastes and inclinations toward the subcultures within society. The main objective of this study is to examine the relationship between cultural capital and the inclination toward youth subcultures. The theoretical framework of the research is based on the theories of Bourdieu and Cohen. The study was conducted in two phases: exploratory and descriptive. In the exploratory phase, qualitative interviews were conducted with 20 young individuals from Yazd to develop appropriate research tools and to identify various youth subcultures. Following the identification of these subculture types and the creation of suitable research instruments, the study was carried out using a survey method. In the survey phase, the sample size was determined to be 385 participants using Cochran's formula, and they were selected through multi-stage cluster sampling. The findings of the study revealed that the cultural capital of Yazdi youth is at a low level, and there is a significant relationship between cultural capital and the subcultures of speech, clothing and appearance, values and norms, as well as film and music.

Keywords: Cultural capital, subculture, style of clothing, leisure, of speaking, value and norm

